

Til: Helse- og omsorgsdepartementet
Fra: Norsk sykepleierforbund

9.mars 2021

Innspill til Høring av forslag til endringer i medisinsk fødselsregisterforskriften fra Norsk sykepleierforbund

Norsk Sykepleierforbund (NSF) har vurdert forslaget i samråd med Jordmorforbundet og Landsgruppen av helsesykepleiere. Våre kommentarer fremgår kapittelvis i det følgende.

NSFs viktigste innspill

- Alle behandlinger med assistert befruktning bør inngå i registeret, uavhengig av utfall.
- Hvilke opplysninger som skal registreres må fremgå tydelig av forskriften.
- Dagens reservasjonsrett bør forbli uendret.
- Kvinnens subjektive psykisk helse bør også registreres.

Kap.4: Behovet for endringer i innholdet i registeret

Det er viktig å ha gode data om assistert befruktning for å studere konsekvensene av ulike behandlingsformer både for mor og barn, og for å finne ut om barn som er unnfanget ved assistert befruktning får spesielle helseplager gjennom livsløpet. Vi støtter behovet for kvalitetssikrede data gjennom oppdaterte og lett oversiktlige registrer som kan styrke forskningen og få betydning for oppfølging i fremtiden.

Forskriftsendringen er nødvendig for kunnskapsoppbygging innen fagområdet assistert befruktning. Kunnskap kan forbedre oppfølgingen av mor og barn i svangerskapet, og oppfølgingen av barns særlige behov, gjennom helsestasjon- og skolehelsetjenesten, og hos fastlegen.

Kap.5: Departementets vurderinger og forslag

Registeret bør innhente de data som gjør at formålet i forskriften oppfylles. En tilføyning av nevnte variabler som skal registreres, kan medføre forbedring av det eksisterende tilbudet om assistert befruktning basert på nye forskningsdata.

5.1 Lovhjemmel for registeret



NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22 Telefon: 0 24 09
Postboks 456 Telefaks: 22 04 32 40
0104 Oslo E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Av hensyn til nytteverdi og kunnskapsbygging innen fagområdet, støtter vi:

- en utvidelse av registeret til å omfatte opplysninger om behandling som ikke resulterer i svangerskap, eller der svangerskap blir avbrutt før svangerskapsuke 12.
- at hjemles i helseregisterloven §10.
- at registrering av opplysninger om assistert befruktning bør ikke være basert på samtykke.

5.2 Hvilke data er det behov for å registrere

For å bidra til å øke kunnskap og kvalitet på assisterte befruktning, svangerskapstilbudet, fødselsomsorgen og helsehjelp til mor og barn, støtter vi:

- en presisering i forskriften slik at krav om behandling av opplysninger om assistert befruktning kommer i tillegg til de øvrige bestemmelsene i forskriften.
- de nye opplysningene som foreslås registrert i §1-8:
 - om det er benyttet sæd fra far eller sæddonor,
 - om det er benyttet egg fra mor, medmor eller eggdonor,
 - om det er brukt tinte eller ferske egg,
 - hvor lenge det befruktete egget har vært lagret, før det ble satt inn.

Hvor opplysningstypene skal fremgå, må vurderes ut fra hva som er mest formålstjenlig og nyttig, ikke bare for de som skal registrere, men også som en informasjon til målgruppen for behandlingen. Derfor støtter vi synspunktet om å beholde informasjonen i forskriften. Det fremstår som et naturlig sted for denne oversikten og er allmenn tilgjengelig.

5.5 Endring av begrepet røykevaner til bruk av tobakk og nikotin

Vi støtter at det hovedsakelig registreres bruk av tobakk og nikotin uavhengig av på hvilken måte det inntas. Det kunne være nyttig å innhente opplysninger om på hvilken måte nikotin inntas for å fange opp omfang og endringer av vaner i målgruppen tilknyttet nikotininntak, -om det snuses, røykes eller benyttes e-sigaretter. Innhenting av opplysninger må være basert på samtykke.

Forslag

Med bakgrunn i den fysiske og psykiske belastningen det kan være for kvinnen og paret, foreslår vi at det vurderes registrering av data tilknyttet kvinnens subjektive opplevelse av egen psykiske helse i forbindelse med prosessen/på registreringstidspunktet. Dette er mangelfullt i dagens datainnsamling. En slik registrering vil kunne bidra til mulighet for forskning, tjenesteutvikling, og i forlengelsen målrettede forebyggende tiltak og kartlegging av behov relatert til psykisk helse.

Avsluttende kommentar

Kvinnehelse i et livsløpsperspektiv er nødvendig for å sikre at behandling og metoder er gode. Vi mener at alle behandlinger av assistert befruktning skal inngå i registeret. Endringene foretatt i bioteknologiloven er svært viktige for mange mennesker. Veien til å få barn med hjelp av det offentlige bør kartlegges og følges opp, slik at den hjelp som tilbys harmonerer med beste mulige praksis. Veilederen «Et trygt fødetilbud» viser til planlagt samarbeid om kvalitetsindikatorer fra barselomsorgen, svangerskapsomsorgen og



NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22 Telefon: 0 24 09
Postboks 456 Telefaks: 22 04 32 40
0104 Oslo E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

følgetjenesten. Fortsatt mangler vesentlige kvalitetsindikatorer fra nevnte områder. Gjennom tett samarbeid med MFR mener vi Barselmeldingen bør opprettes som en del av Fødselsmeldingen. Videreutvikling av MFR registeret vil være i tråd med registerets formål. Vi anser dagens regelverk som dekkende for å innhente kvalitetsindikatorer til MFR også fra poliklinisk oppmøte, barselomsorgen og helsestasjon. Arbeidet med å innhente kvalitetsindikatorer fra barselomsorgen, svangerskapsomsorgen og følgetjenesten vil muliggjøre bedre grunnlag for styring, planlegging og kvalitetssikring av helse- og omsorgstjenesten, helse- og omsorgsforvaltningen og utarbeiding av statistikk og fremtidig forskning.

Lill Sverresdatter Larsen
Forbundsleder

Bente Lüdemann
Fagsjef



NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22 Telefon: 0 24 09
Postboks 456 Telefaks: 22 04 32 40
0104 Oslo E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com